

waarom
doet
mijn
hond
dat?

SOPHIE COLLINS

KOSM • S

www.kosmosuitgevers.nl

Oorspronkelijke uitgave: *Why does my dog do that?*

© 2018 Ivy Press Limited

Gepubliceerd door Metro Books, 122 Fifth Avenue,
New York, NY 10011

Voor de Nederlandstalige uitgave:

© 2018 Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen

Vertaling: Susanne Castermans-Nelleke

Opmaak: Garage BNO

Redactie: Madeleine Gimpel

ISBN 978 90 215 7136 2

NUR 431

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Contents

Inleiding 6

Hoofdstuk één: Van pup tot volwassen hond 10

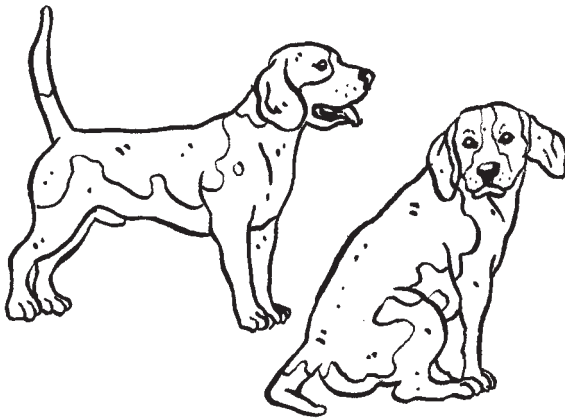
Hoofdstuk twee: Vanuit de hond gezien 40

Hoofdstuk drie: Jij en je hond 72

Hoofdstuk vier: Problemen oplossen 98

Index 126

Van de auteur 128

Inleiding

Als jij een hond hebt, heb je vast wel gemerkt hoe goed honden zich over het algemeen aanpassen aan onze manier van leven. Jouw huisdier vergezelt je enthousiast als je iets gaat doen wat hem interesseert. En boeit het hem niet, dan slaapt hij erdoorheen. Je weet waarschijnlijk minder over de leefwijze van de oorspronkelijke honden waar jouw hond van afstamt. Veel van zijn gedrag dat de vraag oproept 'Waarom dóét mijn hond dat toch?' komt voort uit zijn instinct: de diepgewortelde patronen die hem tot een hond maken en geen mens. Op die vragen probeert dit boek een antwoord te geven.

In de relatie tussen mens en hond is de hond vaak het meest meegaand. Honden zijn bijzonder flexibel en gaan goed om met dingen die niet echt passen in hun eigen wereld. Ze hebben meestal door welke aspecten van het menselijke gedrag ze moeten begrijpen en welke ze kunnen negeren. Mensen passen zich veel minder goed aan. Terwijl vaak duidelijk is te merken dat honden het gedrag van hun baasjes afdoen als 'zo is hij nu

eenmaal', hebben mensen de neiging om gedrag van honden te gaan interpreteren. Daardoor kunnen komische misverstanden ontstaan. Soms zijn de gevolgen echter ernstiger en wordt een hond die op een voor hem natuurlijke manier communiceert, gezien als irritant, onvoorspelbaar of zelfs agressief.

Het is dus niet alleen interessant om te weten waarom hij al die dingen doet die jou zo verbazen; het is ook belangrijk. Sommige vragen in dit boek zal elke hondenbezitter herkennen: Waarom draait mijn hond rondjes voordat hij gaat liggen? Waarom loopt hij weg als ik hem wil knuffelen? Waarom moet hij altijd aan het verkeerde uiteinde van een andere hond snuffelen? Andere vragen zijn misschien wat ongewoon, maar je hebt alle soorten gedrag die we hier bespreken vast weleens gezien. En als je er prat op gaat dat jij je hond altijd als hond behandelt en niet als een plaatsvervanger van een mens, dan kunnen sommige antwoorden je verbazen. Ze zullen je helpen de rollen om te draaien en je af te vragen waarom jij je op een bepaalde manier gedraagt. Tenslotte gedraagt je huisdier zich als een hondachtige terwijl jij een mensachtige bent, een gecultiveerde grote aap. En veel van wat jij doet – met je handen praten, eindelijk communiceren en dan vooral met gezichtsuitdrukkingen – is precies wat apen ook doen.

Na het lezen van dit boek zul je begrijpen waarom jouw hond zich zo gedraagt en snap je meer over de relatie tussen mens en hond. Dan hoef je alleen nog maar een manier te vinden om aan je hond uit te leggen waarom jij je zo gedraagt.

Puppy's leren verbazingwekkend veel in heel korte tijd: bij de geboorte zijn ze blind en doof, met twee weken gaan hun oogjes open en gaan ze op ontdekking uit, en vanaf dat moment **ontwikkelen ze zich in snel-treinvaart, totdat ze met een of twee jaar volwassen zijn.** Niet alle honden zijn op dezelfde leeftijd volgroeid en sommige grotere rassen worden langzamer volwassen. Voor de eigenaar is de belangrijkste periode de tijd tussen het moment waarop de pup zijn moeder verlaat en bij zijn nieuwe 'mensenfamilie' komt, meestal rond de acht weken, tot aan de adolescentie. De eerste maand dat de pup niet meer bij zijn eigen familie is, tussen acht en twaalf weken, is het essentieel om ervoor te zorgen dat hij zo veel mogelijk positieve, nieuwe ervaringen heeft. Dit is de tijd waarin zijn socialisatievaardigheden zich vormen en allerlei mogelijkheden op zijn 'wat-kan-ik-verwachten-radar' hem leren begrijpen dat het onbekende behoort tot het dagelijks leven. Daarna stelt de puppyperiode veel eigenaren voor de nodige uitdagingen, hoewel de meesten vinden dat het plezier ruimschoots opweegt tegen de problemen.

Waarom geeuwt en krabt mijn pup zich bij de hondencursus?

Thuis is mijn pup vrolijk, zelfverzekerd en doet met alles mee. Bij de eerste paar lessen van de puppy- en socialisatiecursus ging ze zich echter geruime tijd heftig zitten krabben. Thuis doet ze dat nooit. Toen ik haar stimuleerde om mee te doen, bleef ze maar zitten geeuwen. Had ze opeens jeuk? Was ze moe? Of was er iets anders aan de hand?

DOOR DAT GEEUWEN
weten de andere honden dat ze niet verwaand is of zich wil opdringen aan haar nogal enge, nieuwe omgeving.

! Waarschijnlijk heb je een voorzichtige pup en voelde ze zich onzeker. Vermoedelijk had ze geen jeuk en was ze ook niet moe, maar gespannen. Geeuwen en zich krabben kan de andere honden het signaal 'ik tel even niet mee' geven. Deskundigen verschillen van mening of honden dit gedrag opzettelijk gebruiken om aan te geven dat ze zich niet op hun gemak voelen, of dat ze dit instinctief doen en andere honden hebben geleerd om deze lichaamstaal te herkennen (zoals wij zien dat iemand onrustig is als hij steeds in zijn stoel zit te schuiven, bewust of onbewust). **Geeuwen en krabben zijn 'uitsluitende' acties: ze weerhouden een andere hond ervan om mee te doen of dichterbij te komen.**

Jouw pup kan haar zenuwen de baas worden en leren van de cursus te genieten. Sommige puppy's springen gretig door de training heen terwijl andere overdonderd lijken te zijn, met name als ze nog niet veel ervaring hebben met meerdere onbekende honden bij elkaar. Als ze zich na twee of drie pogingen nog steeds ongemakkelijk lijkt te voelen, probeer haar dan eens geleidelijk met één of twee honden tegelijk te laten kennismaken, ergens buiten waar ze voldoende ruimte heeft.

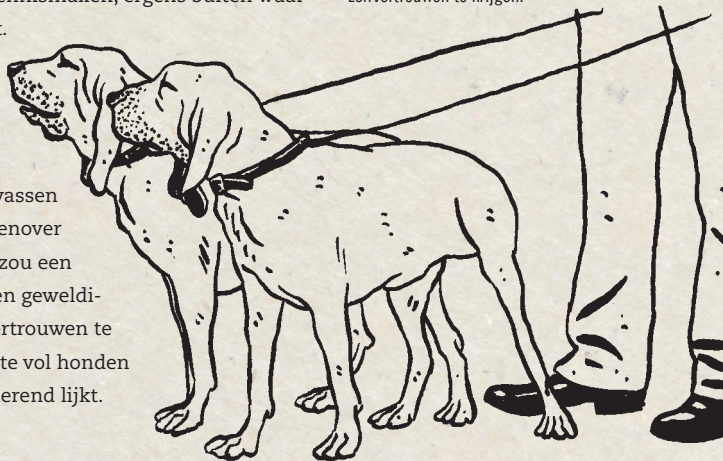
Als je iemand kent met een rustige, vriendelijke volwassen hond die niet gauw van zijn stuk te brengen is – niet elke volwassen hond is verdraagzaam tegenover puppy's, dus vraag rond – zou een aantal speelaafspraakjes een geweldige manier zijn om haar vertrouwen te geven, waardoor een ruimte vol honden misschien minder intimiderend lijkt.

DIEREN WEETJE

Veel dieren lijken zich te gaan verzorgen zodra ze zich ongemakkelijk voelen. Als je bijvoorbeeld te dicht bij een broedende vogel komt, kan deze zichzelf overdreven gaan schoonmaken, de veren gladstrijken en herhaaldelijk over de snavel vegen. Veel eigenaars van huiskatten kennen de kattenmantra wanneer deze zich ongemakkelijk of onder druk gezet voelt: bij twijfel gaat de kat zich wassen.

! LAAT JE PUP KENNISMAKEN met kalme, vriendelijke honden om zelfvertrouwen te krijgen.

Waarom blijft mijn hond mijn pup zo ruw corrigeren?

? We hebben een vijf jaar oude hond die meestal heel vriendelijk en ontspannen is. Sinds kort hebben we een drie maanden oude pup – niet gepland; ons werd gevraagd een pup uit het asiel in huis te nemen en daar hadden we wel de tijd voor – en hoewel de twee het goed met elkaar lijken te vinden, corrigeert de oudere hond de pup heel ruw als die te opdringerig wordt. Soms piept en gilt de pup en klinkt het of hij bang is. Toch gaan ze 's avonds dicht tegen elkaar aan liggen slapen. Moeten we ons zorgen maken? En waarom vindt onze oudere hond dat hij dit moet doen?

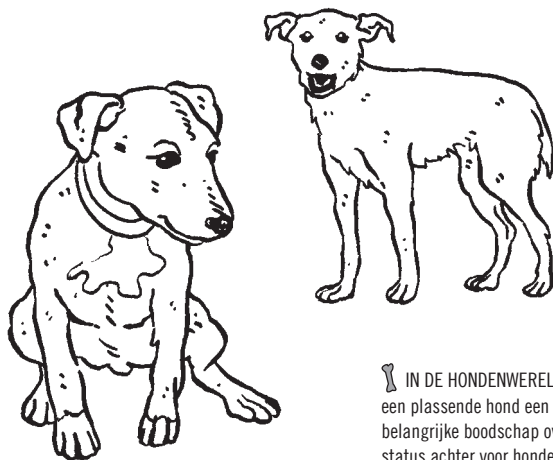
! EEN OUDERE HOND HEEFT DE TAAK om een pup brutaliteit af te leren en hem de hiërarchie van zijn nieuwe familie bij te brengen.

Waarom plast mijn reu altijd na mijn teef?

? Ik heb twee jackrussellteriërs: een drie jaar oude teef en een vier jaar oude reu. Als ik ze uitlaat valt me op dat de reu lijkt te wachten met zijn plas totdat de teef gehurkt haar plasje heeft gedaan. Daarna rent hij naar die plek en tilt daarboven zijn poot op. Waarom doet hij dat, en zou hij dat ook doen als mijn andere hond een reu was?

! IN DE HONDENWERELD laat een plassende hond een belangrijke boodschap over zijn status achter voor honden die daarna komen.

Instinctief gebruikt hij zijn urine als markering over die van haar. Elke hondenbezitter die staat te wachten op een paar honden die met hun plasritueel bezig zijn, ziet dat dat voor honden ingewikkeld kan zijn. **Honden plassen vaak over de urine van de ander en voor de toeschouwer kan de 'wedstrijd' om wie die plek als laatste mag markeren, heel leuk lijken, maar plassen is voor honden een serieuze zaak.**

Een hond kan met zijn plas zijn territorium afbakenen, belangrijke informatie over zichzelf achterlaten voor honden die na hem komen en de plas van andere bedekken. Hij doet dat ofwel om te 'claimen' – vaak wanneer een reu na een teef komt – of gewoon om zijn spoor als laatste achter te laten, zodat dat meer opvalt voor honden die er daarna aan snuffelen.

Of jouw hond dat ook zou doen als je andere hond een reu was, hangt af van hun status binnen jouw huishouden en hoe statusbewust de honden zijn. Sommige lijken hun status binnen de roedel – dat is hun huishouden – heel belangrijk te vinden, terwijl andere die pikorde niet interessant lijken te vinden. Een teef kan ook haar plas over die van een reu spoelen als de hond zijn poot heeft opgelicht bij een boom of paaltje, hoewel dat lastiger is door haar lichaamsbouw. Toch is dat geen onoverkomelijk probleem. Er zijn zeer statusbewuste teven die hun poot net zo optillen als een reu om precies de juiste plek te raken en zo hun eigen markering als laatste te kunnen achterlaten.

 'VOLGENS MIJ WAS HET EEN GROTE HOND.' We weten niet precies welke informatie honden achterlaten op bomen of paaltjes, maar elke hond die later passeert zal het met belangstelling 'lezen' en soms zijn eigen opmerking toevoegen.

Waarom gaat mijn hond zitten zodra er een andere hond nadert?

? Ik heb een retriever van bijna drie jaar die wat verlegen is. Andere retrievers die we kennen zijn uitbundig, maar zij past niet in dat stereotype beeld. Ze vindt het vreselijk als jonge pups tegen haar opspringen en speelt liever rustig met een paar oudere, bezadiger honden. Zodra ze een onbekende hond ziet, gaat ze zitten. We hebben haar nooit gevraagd dit te doen en het lijkt een instinctieve reactie. Soms gaat ze zelfs liggen. Waarom doet ze dat? Als die andere hond vriendelijk overkomt, staat ze na een tijdje op en gaat kennismaken, maar waarom gaat ze toch zitten?

**DOOR TE GAAN ZITTEN
VOORKOMT** een verlegen hond dat een onbekende hond te snel of te enthousiast naderbij komt.

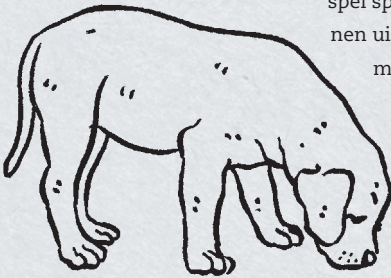

Jouw hond is van nature voorzichtig en heeft liever een rustig leven. Ze gaat zitten omdat dit een van de oude 'kalmerende signalen' is die alle honden lijken te herkennen. Jonge, enthousiaste honden gaan bij een ontmoeting al snel over tot een speelse buiging, een signaal dat alle hondenbezitters zullen herkennen, met het achterwerk omhoog en de voorpoten plat op de grond. Voor de andere hond is dat een uitnodiging om te spelen.

Jouw hond doet het tegenovergestelde en geeft een rustig-aan-sigitaal. Net als een hond die ineens aan de grond begint te snuffelen of gaat gapen of zich zittend begint te krabben wanneer je dat niet verwacht (zie pagina 10-11), **gebruikt zij lichaamstaal die de situatie rustiger maakt, waardoor ze de tijd krijgt om zich voor te bereiden op een introductie met een naderende hond.**

Sommige deskundigen beweren dat honden verschillende rassen herkennen en dat in verband brengen met 'typisch' gedrag. Honden zouden, net als jij, een retriever zien en het uiterlijk van de hond associëren met speels gedrag. Als dat echt het geval zou zijn, dan kan jouw hond speelser benaderd worden dan andere rassen en is het zitten of zelfs liggen haar reactie om de andere te laten weten dat ze ondanks haar uiterlijk liever een rustiger spel speelt! Als ze kalm blijft en er niet bang of gespannen uitziet – controleer dat, want een bange hond doet meestal zijn bek dicht en krijgt een 'gespannen' blik rond de snuit – laat ze gewoon zien dat ze sociaal slim is en weet om te gaan met haar natuurlijke verlegenheid.

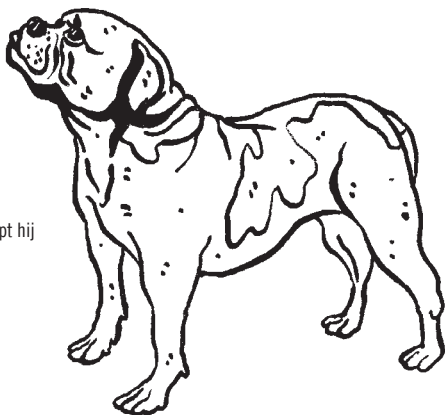
 HEEFT ZE ECHT EEN INTERESSANTE GEUR OPGEPIKT of laat ze aan andere, onbekende honden gewoon zien dat ze op haar hoede is?

Waarom reageert mijn hond niet op mijn commando's?

? Ik heb tientallen honden gehad en getraind en had altijd een goede relatie met mijn huisdieren. Zo'n halfjaar geleden werd mij gevraagd een kruising bulldog-terriër in huis te nemen en omdat mijn eigen hond vlak daarvoor was overleden, deed ik dat. Hij is tien maanden oud. Ik weet dat hij niet dom is en hij heeft een vriendelijk karakter, maar zelfs de meest eenvoudige trainingsoefeningen die bij mijn andere honden wel werkten, lukken niet. Wat is zijn probleem?

EIGENWIJS?
Waarschijnlijk begrijpt hij het gewoon niet.

Zijn probleem is dat hij een andere hond is met andere behoeften dan de honden die je tot nu toe hebt gehad. **Alle honden zijn individuen en wat werkt voor 99 procent van de hondenpopulatie, kan niet werken voor die ene hond.**

We gaan ervan uit dat jouw pup vroeger niet mishandeld is, want dan zou je speciale hulp nodig hebben. Jouw hond lijkt gewoon een iets andere en meer zelfstandige persoonlijkheid te hebben dan je andere honden. Hoewel een bepaald trainingsschema in combinatie met consequent zijn en geduld wél werkt voor de overgrote meerderheid van de honden, moet je het schema soms aanpassen aan de hond. Honden lezen de spelregels niet: jouw nieuwe aanwinst weet alleen dat jouw beproefde methode nu niet werkt voor hem.

Een hond die je training niet direct begrijpt, kan jou stimuleren om wat creatievere trainingsideeën uit te proberen dan je gewend was. Koop en lees wat nieuwe trainingsmethodes, bestudeer je hond en vooral: ontdek wat hij het meest waardeert. Is dat jouw aanwezigheid? Een bepaald speeltje of eten? Een lievelingspelletje? Als je hebt ontdekt wat het is, gebruik dat dan als stimulans. Misschien heb je nog nooit clickertraining geprobeerd en wil je daar nu mee experimenteren. Dat werkt bij veel honden goed, omdat het consequente, klikkende geluid gemakkelijk hun aandacht trekt en zodra ze dat associëren met beloningen, concentreren ze zich automatisch meer op hun trainer.

Wat je ook doet, geef het niet op. Het vinden van een passend trainingsprogramma voor een moeilijke hond loont de moeite. Houd de sessies kort en luchtig zodat je hond het fijn vindt om met jou te werken.

BLUF NIET AANDRINGEN als een bepaald soort training niet werkt. Probeer een andere methode.

bekijk het eens vanuit de hond

Waarom raakt een hond opgewonden als er aangebeld wordt, rent hij achter joggers aan en blaft hij tegen mannen met hoeden?

Dit boekje werpt een nieuw licht op dit soort raadsels – en maakt hondenbaasjes bewust van hun eigen reacties.

Herkenbare situaties worden bekeken vanuit de hond, inclusief zijn kijk op mensen.

Deze gids laat je kennismaken met de meest actuele inzichten in het denken en doen van honden.

Vol praktische adviezen om de meest voorkomende problemen op te lossen.

9 789021 571362

www.kosmosuitgevers.nl

**KOS
M•S**

NUR 431
Kosmos Uitgevers,
Utrecht/Antwerpen